

Vattendirektivet

– så påverkas kommunerna

Mats Wallin
Vattenmyndigheten Norra Östersjön

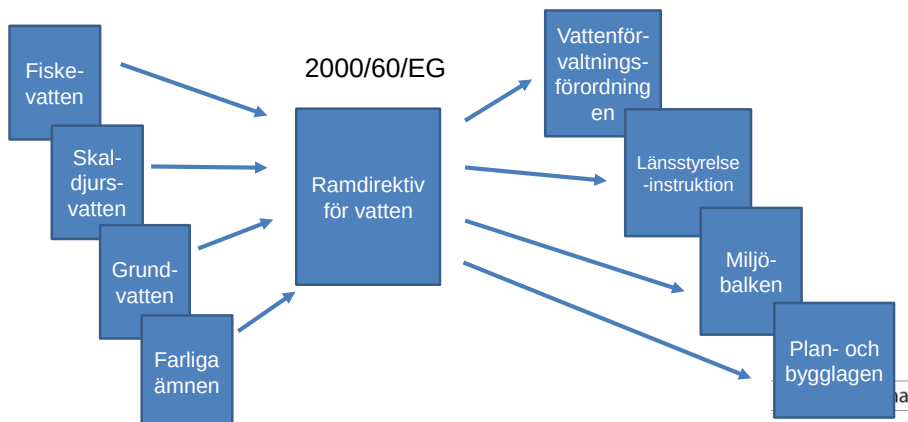

Från EU-direktiv till svensk lag

Flera direktiv bakas ihop
(upphörde 2013)

SFS 2004:660

Länsstyrelser i samverkan

5 Vattendistrikt

utifrån avrinningsområdets gränser

5 Vattenmyndigheter

som hör till 5 länsstyrelser

5 Vattendelegationer

som fattar beslut

21 beredningssekretariat

en på varje länsstyrelse

Havs- och vattenmyndigheten och SGU vägleder Länsstyrelserna

Grundläggande krav

- God yt- och grundvattenstatus 2015
 - God ekologisk status (ytvatten)
 - God kemisk status (yt- och grundvatten)
 - God kvantitativ status (grundvatten)
- Ingen försämring
- Tillfällig försämring pga. naturliga/ extrema händelser OK under vissa förutsättningar

Undantag beslutas av vattenmyndigheten

Pga
NUVARANDE
påverkan

- Tidsfrist - till 2021, 2027 eller senare
- Mindre strängt krav
- Mindre strängt krav - pga nya verksamheter eller åtgärder

EU-dom har skärpt tillämpningen av icke-försämringskravet

- Tillstånd får inte meddelas om det föreligger risk för försämring. Berör såväl samhällsplanering som prövning av industrier, reningsverk, m.fl. verksamheter
- För ekologisk status bedöms försämring mer detaljerat än tidigare
- Ökat krav på underlag om påverkan på vatten i MKB:er
- **Viktigt beakta påverkan på vatten tidigt i planeringsprocessen**
- Ta höjd för åtgärder idag – imorgon kan det bara bli dyrare!

VATTENMYNDIGHETERNA

Havs och Vatten myndigheten

SMHI

KAMMARKOLLEGIET

SGU
Sveriges geologiska undersökning

LIVSMEDELSVERKET

MSB

NYTT

ÅTGÄRDSPROGRAM 2017-2021

Framtaget i samverkan med

18 myndigheter
21 länsstyrelser
290 kommuner

NATUR VÄRDS VERKET

KEMI
Kemikalieinspektionen

Jordbruks verket

Energimyndigheten

SCB

KUSTBEVAKNINGEN

LANTMÄTERIET

Sveriges kommuner

TRAFIKVERKET

Boverket

SKOGSSTYRELSEN

Länsstyrelserna

...som ska leda till fysiska åtgärder...

Strukturalkning

Tvåstegsdike

Dagvattendamm

Fisktrappa

Rätt utformad vägtrumma

Länsstyrelserna

Miljöbalken 5 kap.

Ett åtgärdsprogram ska innehålla uppgifter om

-**de åtgärder** som myndigheter eller kommuner behöver vidta,

-**vilka myndigheter eller kommuner** som behöver vidta åtgärderna och

-**när** åtgärderna behöver vara genomförda

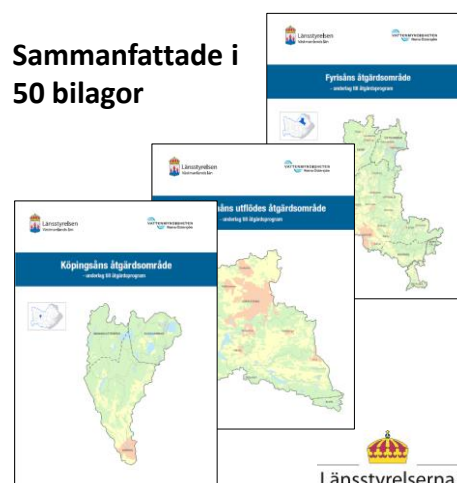

Underlag till åtgärdsprogrammet

84 åtgärdsområden

Sammanfattade i
50 bilagor

Behöver eller ska kommunerna?

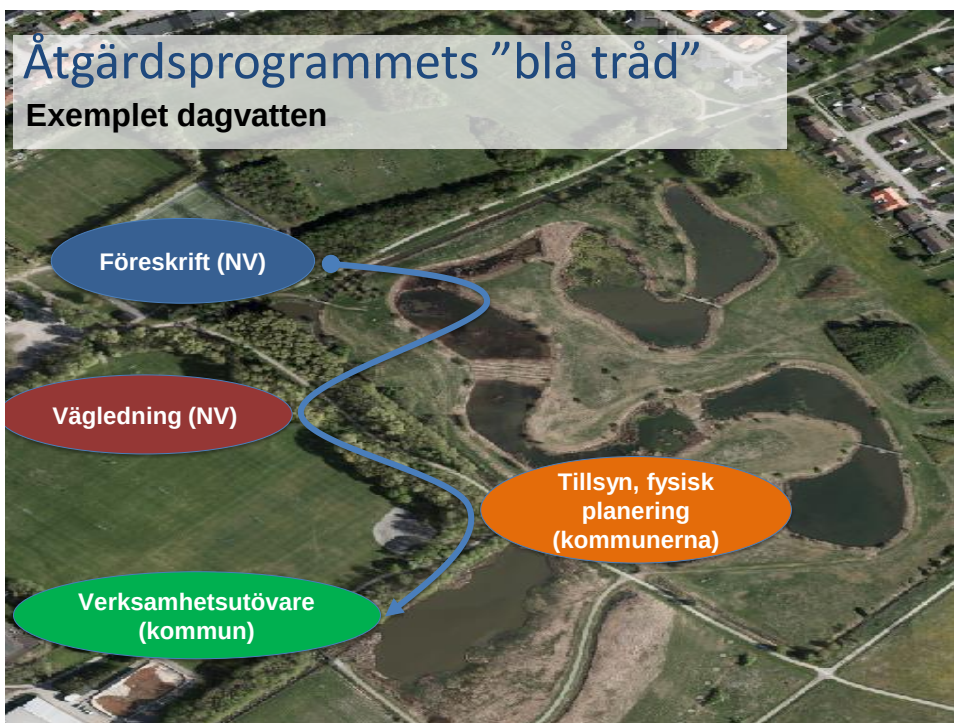
Miljöbalken kapitel 5:

- 4-6 § Vattenmyndigheten beslutar om de åtgärder som myndigheter eller kommuner behöver vidta för att miljökvalitetsnormerna ska följas.
- 8 § Kommuner och myndigheter ska inom sina ansvarsområden vidta de åtgärder som behövs.

Åtgärdsprogrammets "blå tråd"

Exemplet dagvatten

Kommunerna ska...

- ✓ Säkerställa långsiktigt skydd för nuvarande och framtida **dricksvattenförsörjning**
- ✓ Utforma **översikts- och detaljplaner** och prövning enligt PBL så att MKN kan följas
- ✓ Upprätta **vatten- och avloppsvattenplaner**
- ✓ Utveckla strategier för hantering av **dagvatten**.
- ✓ Inventera **vandringshinder för fisk** och andra vattenlevande djur samt genomföra åtgärder

Kommunerna ska...

- ✓ Via **tillsyn** och **prövning** se till att MKN kan följas.
- ✓ Bedriva tillsyn så att utsläpp av **kväve och fosfor** från **jordbruk** och **hästhållning** minskas och tillförseln av **växtskyddsmedel** minskar.
- ✓ Minska utsläpp från **avloppsledningsnät** och **mindre reningsverk**
- ✓ Säkerställa minskade utsläpp från **enskilda avlopp**

Nyttor med god vattenstatus?

- Långsiktigt säkrad dricksvattenförsörjning
- Fungerande och friska akvatiska ekosystem
- Fisk kan konsumeras utan hälsorisker
- Badvatten av god kvalitet
- Naturligt översvämningsskydd
- Naturlig näringsretention
- En attraktiv kommun att bo i!

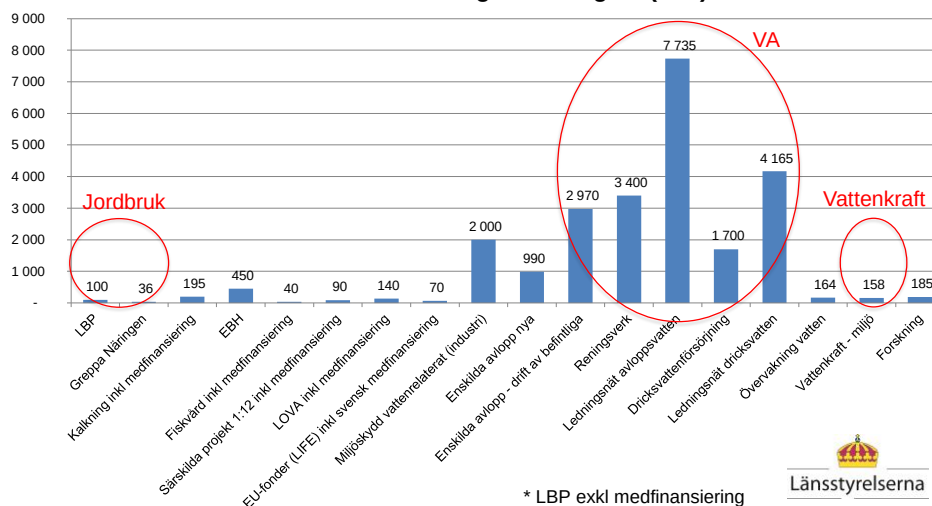
Nyttor – några exempel

- Miljömässiga nyttan minska övergödningen har uppskattats till ca **2 miljarder kr per år** (kustvatten ej medtagna)
- Nyttan med att nå god miljöstatus i Östersjön har för Sveriges del värderats till närmare **8 miljarder kr per år**
- Ett bättre miljötillstånd, bättre fiske och ökad turism har totalt uppskattats generera drygt **11 miljarder kr per år** i intäkter och minst **6900 årliga arbetstillfällen** under lång tid
- Besöksnäringen kopplat till fiske skapar viktiga arbetstillfällen i glesbygd och bidrar idag till exportintäkter på upp till **4,5 miljarder kr per år**

Dagens finansiering

Vattenvårdande åtgärder årligen (Mkr)

Samverkan

- Referensgrupp för kommunerna med mix av politiker, och tjänstemän fr VA, plan, miljö, mm
- Länsstyrelserna genomför "vattenverkstäder" och andra aktiviteter med kommunerna
- Vattenmyndigheten planerar uppsöka alla kommuner under kommande 1,5 år
- Vattendelegationen planerar bjuda in kommuner för dialog

Övriga samverkansformer i distriktet

- Vattenråd, vattenvårdsförbund och andra vattenorganisationer
- Projektet "Mälaren – en sjö för miljoner"
- EU LIFE IP Rich Waters
 - 7,5 år med start jan 2017. Ska bidra till genomförandet av åtgärdsprogrammet för Norra Östersjöns vattendistrikt

